Fejérmegyei Napló

Székesfehérvár, XXVII évf. 83. 1920. Szombat, ápr. 10.

Előfizetési árak

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona, fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér 1. Telefon sz. 308

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Miért adja el a város a Ponty épületet?!

II.

Székesfehérvár városa elhatározta, hogy adósságainak kifizetése érdekében egyes hasznot nem hajtó ingatlanait eladja. Szükség volt ezen intézkedésre, mert az utóbbi években már annyira felnövekedtek az adósságok, hogy a kamatok és a törlési részletek az összes bevételek majd 65% át felemésztették. Minthogy ily körülmények között a folyó kiadások legnagyobb részét csak ujabb kölcsönök felvételével sikerült fedezni egy-két éven belül a teljes csődbe jutott volna a város.

Az ingatlan eladásokkal oly radikális pénzügyi megoldást találhatott, amelynek segélyével egyrészt sikerült megszabaditani a várost nyomasztó terheitől, másrészt biztosithatik az, hogy a bevételek nem fognak erősen megcsappani. Ha kedvező eredménnyel fejeződik be az eladási akció, Székesfehérvár circa 7 millió korona függőkölcsön tartozását kiegyenlitheti, mulhatatlan még a mai viszonyok között is megvalósitandó bérházasait fedezheti és emellett — figyelembe véve azt, hogy csak a hasznot nem hajtó ingatlanok eladásáról van szó — a megmaradó ingatlanok évi jövedelmét

[illegible]

Hogy ez nem „könnyü pénzszerzés", hanem a város jólfelfogott érdekében álló és évtizedekre kedvező kiartási akció, bizonyitja az is, hogy Székesfehérvár merész, kezdeményező lépését már több nagy város követte, épen a belügyminisztérium, mint felügyeleti hatóság felhivására.

Az ingatlanok eladásánál sorrend állapitatott meg, amelyben a Ponty épület utolsó helyen szerepelt. Az elért eddigi eredmény, de különösen az a körülmény, hogy a földingatlanok iránt meglepően lanyha érdeklődés nyilvánult meg, változtatást kivánt a sorrenden, amennyiben pótlólag a circa 370 kat. holdas Havranek tanyát is ki kellett jelölni esetleges eladásra.

A törvényhatósági bizottság mérlegelve a két utolsó helyen szereplő objektum: vagyis a Ponty épület és a Havranek tanya gazdasági értékét, megfontolva a mai rendkivüli viszonyok között figyelembe veendő tényeket — arra a helyes álláspontra helyezkedett, hogy a Havranek tanyát lehetőleg megóhajtja tartani a város birtokában, miért is kétszeres erővel folytatja a félbemaradt eladásokat és ha kell feláldozza a Ponty épületet is. Természetesen, ha mindezek eladásából nem folyna be a város anyagi ügyeinek rendezéséhez szükséges összeg, utolsó helyen sor fog kerülni a Havranek tanyára is.

Nem a „kultura iránti érdek" hiánya, nem a kupaktánácsi bölcsesség hozta meg a fenti határozatot, hanem egy egyszerü és világos tény.

A Ponty épület — amint alább rátérünk — hat év kétségbeejtő, [illegible] elveszitette azt a jelentőségét, amit a világháboru előtt képviselt, mig a Havranek tanya — a városi saját gazdálkodás lehetősége következtében — emelkedett értékében és jelentőségében.

Hogy a törvényhatósági bizottság ezt megértette és a kettő közül azt választotta ki elsősorban eladásra, amelyhez a megváltozott viszonyok folytán sajnos már csak inkább szólamok és hangzatos, rajongó tervek füződnek, épen a város ügyeinek lelkiismeretes intézését bizonyitja.

Székesfehérvár városának, ha fennmaradni és fejlődni akar, rövidesen gazdálkodásra kell rátérnie. Egyre emelkedő kiadásait csak ily módon tudja biztositani. A gazdalkodásra azonban — bár circa 6000 kat. holdnyi szántóföld birtoka van — csak két helyen kerülhet sor: Jánosfutáson és Havranek tanyán, minthogy a többi elszórtan fekszik és igy házi müvelés alá gazdaságosságból alig hozható. A két tanya circa 800 kat. holdat tesz ki és igy fölösleges mondani, hogy a Havranek tanya esetleges eladása, a házi gazdálkodás mértékét nagyon megszükitené. Érthető-e tehát, hogy megtartását a törvényhatósági bizottság a Ponty épület elé helyezte?

Legujabb telefon és távirati jelentések:

A Nemzeti Sajtótudósító Iroda jelenti:

A szövetséges hatalmak a magyar béke aláirása után jóvátételi bizottságot fognak alakitani, melynek székhelye Budapest lesz. A bizottság feladata lesz: a békeszerződés keresztülvitelére s arra felügyelni, hogy Magyarország életképessége meg ne csorbittassék.

A magyar békedelegáció tagjainak Franciaországban ezentul teljes szabadságot fognak adni.

A német kormány a szakszervezetek követeléseit tulsoknak tartja, valószinü, hogy tovább nem hajlandó a kormányzást vezetni.

Belgium nem vesz részt a Németország elleni katonai beavatkozásba, ha jelentékeny bonyodalom nem támad.

Frankfurtban a nyugalom helyreállott. A megszálló francia csapatok nem fognak kivonulni.

A német birodalmi gyülés a béke megsértése miatt hétfőn apellálni fog a Népszövetséghez.

Az esseni vörös csapatok az angoloknak megadták magukat.

A német kormánycsapatok megkezdték az előnyomulást Düsseldorf ellen. A vörös csapatok szétszóródva bandákká alakultak és veszélyeztetik a közbiztonságot.

Az egyesült székely demokrata párt a románoktól követeli: az önkormányzatot, adókivetési jogosultságot, a magyar nyelv egyenjogositását a román parlamentben, magyar miniszterium ot, az összes magyar iskolák fenntartását, a kolozsvári egyetem magyarrá visszaállitását, gyülekezési- és sajtószabadságot.

HIREK

— A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, amelynek nemes céljairól, hazafias törekvéseiről husvéti számunkban Károlyi grófné hosszabb, cikkben már megemlékezett, f. évi április hó 11 én du. [illegible] István teremben Prohászka püspök [illegible] Rátay Dániel lesznek a gyülés szónokai. Oda legyen minden jóérzésü magyar asszony!

— Eskütétel. A helyben állomásozó katonai alakulatok a katonai hüségesküt f. hó 11-én de. 10 órakor teszik le. Ezt megelőzőleg a vásártéren ünnepélyes szentmise lesz, melyet Árvay Viktor tábori főlelkész celebrál. Ez után Bilkei Ferenc felsővárosi plébános beszédet tart.

— A városi épitészeti szakosztály tegnap Varga Elemér főmérnök elnöklete alatt ülést tartott. Elhatározták a vasut melletti Pályaudvar utca kövezetének kiépitését, továbbá a várkörüti csatornaboltozat kijavitását.

— Hadkötelesek figyelmébe. A katonai szolgálatra behivottak közül egyesek késön vonulnak be. Miután ennek valószinü oka az, hogy sokan az erre vonatkozó törvény rendelkezéseit nem ismerik a katonai ügyosztály ezuton is figyelmezteti a behivottakat a pontos bevonulásra. — A behivási parancs iránt tanusitott engedetlenség és az erre csábitás megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. tc. szerint az a katona, ki behivási parancsnak nem engedelmeskedik s ha mulasztás nem önbibáján kivül történt s 8 napnál tovább tart a katonai büntetet követ el az 8 hónaptól egy évig tartó börtönnel büntettetik, ha a mulasztás 8 napnál tovább nem tart, vétséget követ el s egy hónaptól 3 hónapig terjedhető fogsággal büntetendő. Ugyanilyen büntetéssel sujtatik az is ki mást, habár eredmény nélkül e fent megjelölt büntett vagy vétség elkövetésére csábit.

— Cséplőgépek összeirása. A magyar királyi kormány 2588|1920. számu rendelete alapján felhivom mindazokat, akik cséplőgéppel rendelkeznek, hogy április hó 16 ig a városi terményátvevő hivatalban (Városház I. emelet 16. sz. alatt) személyesen cséplőgépeiket jelentsék be.

— A MOVE ismételten közli az érdekeltekkel, hogy a lapok árusitását kivül álló okok miatt még nem vette át. A megrendeléseket (előfizetőket) átutaltuk a régi vállalathoz, s igy kérjük az esetleges reclamálók miatt oda fordulni.

— Műsoros est. A keresztény szocialista párt 1920. április 11-én vasárnap este 7 órakor a szt. István teremben tartandó estélyének műsora: 1. Megnyitó, tartja: Maron István, leánygimn. igazgató. 2. a) Búra termett idők... Zenéjét és szövegét irta Szüts Iván (először előadva). b) Kuruc dalok, énekli: Rédei Géza. 3. Nagy Endre: A nevető ember. Monolog, előadja: Kövessy Lajos. 4. a) Dalszöveg: [illegible] Chopin: Leánysirás. Zongorán előadja: dr. Sirokay Margit. 5. Vörösmarty: A vén cigány. Szavalja: Szegedy Géza. 6. a) Ivy Delines: „Csengetyü ária" a Lakmé c. operából. b) Staccato polka. Énekli: Harsányi Irén, a városi szinház énekn[illegible]je. 7. V. Roget: Egy pohár viz. Vigjáték 1 felv. Szereplők: Hamvay bárónő — Kovács Manci. Szaday Béla, ügyvéd — Ocsipa Árpád. Klára, komorna — Cséby Mariska. Ferenc, tisztiszolga — Rotter Lajos.

— Vármegyei nyugijasok jelentkezzenek sürgősen az irodaigazgatónál.

— Értesités. Értesitem az alárendelt parancsnokságokat, hatóságokat és az érdekelt magánfeleket, hogy f. hó 8-án a várm. katonai parság védelmi osztályával együtt az állomás parság, a térparság és az egyesitett felszámoló pótkeretek parancsnoksága a tiszti pavillon mellett lekvő Mirth laktanyába (csendőr laktanya) helyeztetik el. *Katonai állomás parnok.*

— Figyelmeztetés. A „Hangya" magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesitő szövetkezete kötelékébe tartozó „Hangya" keresztény fogyasztási és értékesitő szövetkezet 1920. évi április hó 11 én de. fél 12 órakor a belvárosi kath. kör helyiségében 1918. és 1919. évekről egyesitett közgyülését feltétlenül megtartja.

Szerkesztőségünk és nyomdánk a jövő hét végén a szemináriumi épületébe költözködik.

— **Plebánosok figyelmébe!** Az Egyházmegyei nyomda Püspök urunktól a Szeminárium ban új otthont kapott. Egy hónap alatt az összes egyházmegyei nyomtatványformák elkészülnek. Megrendelések a számadási ivekre vonatkozóan is, már most eszközölhetők. Bérmacédulák raktáron. Ugyszintén kaphatók: keresztlevél, családlap, halottlevél stb. blanketták. A csomagokat ajánlva küldjük.

— **Emlékezzünk Lauschmann Gyula dr.-ról.** A zeneiskola, a Zeneegyesület volt alelnökének, dr. Lauschmann Gyulának emlékére ünnepélyt rendez hétfőn, április 12-én du. 6 órakor a főgimn. disztermében. A befolyó tiszta jövedelem felerészben a Muzeum-Egyesület dr. Lauschmann emlékalapnak", felerészben a Zeneegyesület „dr. Lauschmann alapítványának" gyarapítására szolgál. A 8 és 4 koronás jegyek előre válthatók Ullmann Imre Városháztéri dohánytőzsdéjében és az estély napján du. 5 órától kezdve a pénztárnál. *A sorok számozottak.* Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a zeneiskola igazgatósága. Az ünnepély műsora a következő: 1. Bach-Tausig Preludium, előadja: Waldmann Rózsa. 2. Mendelssohn. A gyöngyvirág és pajtásai, énekli a zeneiskola énekkara Jámbor Zsigmond vezetésével. 3. Dr. Lauschmann Gyula mint senész, felolvassa dr. Kapossy Endre. 4. Mozart. Trio Esz dur, előadják: Bobory Mária, Tattay György, Jámbor Zs. 5. Schubert—Liszt. Két dalátirat, előadja Schwarzbach F. 6. a) Schubert. Salve Regina, b) Kerner J. A négy évszak, énekli: Kneifel Irma. 7. a) Händel. Hárfaária, b) Mőscagni. Intermezzo, c) Richter. Bagatelle, előadja a zeneiskola zenekara Hermann Ede vezetésével. 8. Lavotta-Sztojanovits. A reményhez, énekli az énekkar. Az ünnepélyre á né. közönséget tisztelettel meghivja *A zeneiskola vezetősége.*

— **Tanfolyam.** A keresk. min. lokomobilfütő és gépkezelő, valamint cséplőgép tanfolyam felállítását engedélyezte. A tanfolyamon résztvehet minden 18 életévét betöltött egyén. A tanfolyam az esti órákban fog megtartatni oly kép, hogy az abban résztvevők hivatásukban ne akadályoztassanak. A tanfolyam pontos helye, ideje és egyéb körülményei később fognak közöltetni. Felvételre jelentkezhetni az ipfelügyelőségnél, — Deák Ferenc-u. 14., de. 8—1-ig.

— **A MOVE** női sport szakosztályának II. svéd torna tanfolyama a napokban kezdetét veszi. E testfejlesztő és nőknek felette egészséges tanfolyamra, — mely teljesen ingyenes, — különösen felhivjuk a figyelmet. Jelentkezni lehet a MOVE hivatalos helyiségében (Kossuth utca 1) és főosztályunk sport tanáránál.

— **Figyelmeztetés.** A pénzügyigazgatóság értesiti a közönséget, hogy tekintettel a felüfbélyegzési utómunkálatokra, a m. kir. államdénztárnál f. hó 12 és 13-án (hétfőn és kedden) mindennemű pénzkezelés (befizetés és kifizetés) szünetel. F. hó 14-től rendes pénztári kezelés lesz.

— **Az Uránia** előadásai mai naptól kezdve 7 és 9 órakor kezdődnek. Vasárnap 3 előadás 5, 7 és 9 órakor.

— **A husvéti ünnepekben** találtak egy erszényt. Igazolt tulajdonosa átveheti szerkesztőségünkben.

646 — **Kereskedelmit végzett nőt** Részvénytársaság tisztviselői állásra és nyugdijra is igényjogosultsággal azonnal alkalmaz. Cim a kiadóban. 2—1

— **Szezlonok, diványok s mindennemü kárpitosmunkák** legcsinosabban Donáth Jenő kárpitosműhelyében készülnek. — Kossuth utca 9. Telefon 52. 618.

Irodába alkalmazást keres keresztény urileány, aki gépen is ir. Cim a kiadóhivatalban.

— **Dr. PÁJZS SZANATORIUM** Székesfehérváron. Felvesz sebészet bel- és szülészeti betegeket. Olcsó napi ápolási dijak. Elsőrangu ellátás, központi fütés. Benntlakó orvosok. Első, második és harmadik ápolási osztály.

— **Gazdaközönség figyelmét** el ne kerülje magszükségletét a *BOGYAY-féle* üzletben, Vörösmarty tér 2. szám alatt beszerezni, hol *bükköny, mohar, baltazin, takarmányréva, lucerna, lóher* stb. valamint az összes Mauthner kerti magvak legjutányosabb árban kaphatók. 127

KERESZTES

DIVATÁRUHÁZÁBAN

Pinkafői szobaszőnyeg 135 cm. széles bordó és drapp színben ismét raktáron.

Székesfehérvár, Városház-tér. Telefon 13.

Szinház.

Az igazgatóságnak sikerült Vigh Manci és Sziklai Jenő, a bpesti Városi Szinház tagjainak vendégszeréplését meghosszabbitani, — Hétfőn Strauss Oszkár „Legénybucsu"-jában és kedden „Lengyelvér" c. operettjében lépnek fel.

Heti műsor:

Szerdától egész héten minden este *Százszorszép.*

Vasárnap du.: Szép Saskia.
este: Százszorszép.

Idéző hirdetmény.

A székesfehérvári kir. járásbíróság közli mindazokkal, kiknek tudomásuk van arról, hogy Tirubesch Lajos Aurél felperesnek Tirubesch Lajos Aurélné alperes ellen házasság felbontása és jár. iránt indított perében az előkészítő tárgyalásra határnapot tüzött és felhivta a feleket, hogy

1920. évi május hó 10 napjának délelőtt 10 órakor e bíróság hivatalos helyiségében (Törvényház I. em. 109. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind az alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodik ügygondnokul dr. Kováts Kálmán ügyvédet, lakik Székesfehérvárott, nevezte ki.

A bíróság felhivja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjék meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Székesfehérvár, 1920. márc. 15.

Dr. Molnár Jenő, s. k.,
i. elnök.

ÉRTESITÉS. (632)

Tanitványok ismét felvételnek

szabászati tanfolyamra

varrás tanitásra csak oly hölgyek jelentkezzenek, kik saját részükre dolgoznak.

CSIPKÓNÉ, okl. szabásznő. Kossuth-utca 4.

Székesfehérvár szab. kir. város közélelmezési ügyosztálya.

Hatósági hirdetmény.

Sóárusitás.

Az április havi külföldi só ára kilogrammonkint 12 korona 40 fillér személyenkint egy kilogramm jegy nélkül hatósági bevásárlási könyvecske felmutatása ellenében a következő kereskedőknél kapható:

Szigethy Testvérek, Fisztviselők fogyasztási szövetkezete, Helyőrségi beszerzési csoport, Keresztény fogyasztási szövetkezet fő és fiók üzlet, Karl József és Fia, Szatmári Aladár, Korai Artur, Flits Pál Fia. Ofner Mór, Szabó Imre, Szauter József, Schwarz Mór, Kovács István, Hermann Mihály, Grünfeld Adolf, Stern Ignác, Szeitl Teréz, Neu Dávid, Löwy Betti, Tehel Miksa, Kurucz György, Háden Antal. Krausz Ede, Bruszt Ármin, Holländer ée Vértes, Fleischmann Géza, Márkusz Dezső, Padi János, Simon György, Schvartz Sándor, Szüsz Jenő, Popov Lázár, Neumann József, Schvartz Márkusz, R. Szabó István, Lichtneckert Fereno, Schulz József, Srenner Ernő, Illés Károly és Langmár József.

Székesfehérvár, 1920. április 9.

Közélelmezési ügyosztály.

APRÓHIRDETÉSEK.

121. — **Nagyobb mennyiségü** 1 lit. 7|10 és pezsgős üveg keresztetik. Ajánlatok Keresk. Vállalat, Kempelen-tér 1.

642. — **Egy könnyü** féderes, vagy steier kocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban. 6—1

647. — **Wertheim pénzszekrény** álló iróasztal, könyvszekrény diófából és két fotott fautauille eladó. Széchényi utca 8. földszint. 3—1

644. — **Burgonya** eladó kisebb és nagyobb mennyiségben. Gázutca 26. 3—1

649. — **Veszek használt tiszti** boksz-nyerget teljes felszereléssel. Ajánlatot kér a városi gazd. hivatal. 3—1

650. — **Uradalmak** részére nagyobb mennyiségben, kertgazdasági termékeket egész évi szállitást keres Kollmer Pál sütödéje. Széchényi-u. 84. 6—4

641. — **Eladó egy ház szabad** kézből. Siget u. 11. sz. a. 3—1

537. — **Szakácsnőt és szobalányt** felveszek. Kégl György-utca 16. szám alatt. 3—2

620. — **Szerény igényü**, keresztény, gyermekszerető megbizható házikisasszony keresteik vidékre, aki a főzéshez és egyéb házi teendőkhöz is ért. Jelentkezni lehet Deák Ferenc utca 9. szám (délután 5—6-ig) lakás balról, 3-2

630. — **Érettségizö fiatalember** részére teljesen uj smokihg öltöny eladó. Megyeház-utca 17. sz. házmesternél. 3—2

629. — **Egy mindenesfiu** azonnal felvétetik. Hein, Simor utca 37.

640. — **Magas fizetéssel** két bognár segédet felveszek. Polgár, Széchényi-u. 36. 2—1

650. — **Sütőmenybe**, kávéba, teába és ételnemüek édesitésére ajánlok tiszta fehércukorból készült cukorkákat, fogyasztók részére. Leszler, Basa utca. 2—1

634. — **Eladó** 2 drb. festett ágy, 1 drb. ruhaszekrény és 1 teljes dupla ablak. Gyár-u. 10. 2—1

654. — **Szárcsa-utca 3. sz. alatt** egy hasas tehén eladó. 2—1

655. — **Két kaszáló-rét** kiadó Zámoly-utca 24. 2—1

691. — **Elveszett egy S. A.** monogramgyürü. Becsületes megtaláló jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban.

598. — **Szalontükör** márványlapos tükrös állvánnyal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2—2

478. — **Pergetett méz** kapható Budai-ut 31. sz. alatt. 10—0

629. — **Almássytelepen Vértanu-utca 53. szám** alatt. 10. mm. takarmányszéna eladó. 2—2

616. — **Egy polgári családnak** való 2 ágyas hálószoba-berendezés, azonkivül 1 nagy fekete szekrény, 1 szezlon, asztalok, székek, egy jó karban levő iróasztal eladók. Megtekinthetők délutánonként, Kigyó-utca 15. 2—2

573. — **Öreg u. 60. sz. alatt** egy fajbeli borjas tehén eladó. 5 5

578. — **Gazdasági magvak**, répamag, lóher, lucerna, stb. a legolcsóbb árban kaphatók: Fábián Ferencnél, Nádor-kávéházzal szemben. 5—5

657. — **Elsőrendü széna** 20 mm. eladó. Felsőkirálysor 54. szám.

636. — **Szénát** 8—4 szekérrel megvételre keresünk. M. kir. Népjóléti Ministerium Rokkantintézete, Budai ut.

648. — **Az Árpád-fürdő** tyuk-szemvágója házaknál elvállal tyuk-szemvágást. Halász-utca 3.

653. — **Sötétkék selyemruha**, világos lányka-kabát, himzett bluz és egy patent gyermekszék eladó. Cim a kiadóban.

Uránia-szinház.

Péntek, szombat, vasárnap, április hó 9, 10 és 11-én:

MIA MAY főszereplésével

ŐSÖK KINCSE...

Ballestrein grófnő regénye 5 felvonásban.

Kiegészitő műsor.

Előadások köznapokon 7 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Kereskedelmi Vállalat

Sz.-fehérvár, Kempelen-tér. 1.

Megvételre keresteik:

Fejérmegyében 50—100 holdas kisbirtok. 200 holdas birtok, egy 200 és egy 1000 holdas bérlet. Fehérvár külső területén állattenyésztésre alkalmas telek 2—3 szobás lakással gazdasági épületekkel. — Családi HÁZ nagy udvarral. — NAGYOBB SZŐLŐ HÁZZAL. —

Apolló-szinház.

Péntek, szombat, vasárnap, április hó 9., 10 és 11-én:

Orosz filmkülönlegesség!

A nők rabszolgái.

Rajz a modern nagyvárosi urileányok erkölcseiről 5 felv.

A főszerepben:

MANJA TZATSCHOWA.

Előadások köznapokon 6 és 8 órakor. Vasár- és ünnepnapokon fél 5, 6 és 8 órakor. Rendes helyárak.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott